

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ

Model of Improving the Quality of Learners with a Cooperative Network

Luangphokhun Parisuttho Technical College

กาญจนา เงื่อนกลาง*

Kanjana Nguanklang*

*วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา 30210

*Luangphokhun Parisuttho Technical College, Institute of Vocational education : Northeastern Region 5,

Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Ratchasima, 30210

Received : 2025-04-10 Revised : 2025-08-06 Accepted : 2025-08-07

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาโดยใช้ในรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ ด้วยการสอบถามสภาพการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 79 คน โดยทำแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ ตอนที่ 2 การสร้างจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 เพื่อทำการร่างรูปและทำการตรวจสอบความเหมาะสม ด้วยการจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบฯ และตรวจสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ ตอนที่ 3 ทดลองโดยใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ ประเมินความพึงพอใจ และประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนร่วมกิจกรรม จำนวน 6 โครงการ ตอนที่ 4 ประเมินผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการสำรวจรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ อยู่ระดับมาก และแนวทาง

มี 4 องค์ประกอบ (1) หลักการบริหารฯ (2) กลไกการขับเคลื่อน (3) คณะกรรมการบริหารเครือข่าย (4) การนิเทศติดตาม 2) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ และคู่มือฯ ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้โครงการ จำนวน 6 โครงการ ระดับมากที่สุด และผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น 4) ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า (1) ผลลัพธ์ ได้แก่ ความสำเร็จของการใช้รูปแบบฯ และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบ ระดับมากที่สุด (2) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้เรียน ได้แก่ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ทั้ง 4 ด้าน ระดับมากที่สุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ภาพรวมค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.45 (3) ผลการพัฒนาครูผู้สอน ในระดับมากที่สุด (4) ผลการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ 1) จำนวนเครือข่ายสถานประกอบการเพิ่มขึ้น 2) รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินการตามรูปแบบฯ นั้น ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ได้รับรางวัลเพิ่มขึ้น 3) การหนุนเสริมที่ได้รับจากเครือข่ายความร่วมมือฯ จำนวน 10 รายการ และ 4) ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามีงานทำประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบ, เครือข่ายความร่วมมือ, คุณภาพผู้เรียน

Abstract

The purpose of this research is to study the use of the model of improving the quality of learners

*กาญจนา เงื่อนกลาง

E-mail : k-a-n_1974@hotmail.com

through a collaborative network. Luang Pho Khun Prisutho Technical College conducted the research in 4 parts, including Part 1: Studying the conditions and modeling the development of the quality of learners through the Cooperation Network by asking about the condition of the quality development of learners in a sample of 79 people by conducting a questionnaire with an estimate of 5 levels and conducting interviews with qualified people. To study the guidelines for improving the quality of learners with the Cooperative Network, Part 2: Creating a model for improving the quality of learners with the Cooperative Network, by synthesizing the data obtained from Part 1 to draft and verify the suitability. By organizing a group discussion by qualified people, it was obtained by selecting a specific design, preparing a manual for using the model, and examining the feasibility of the manual. 6 Projects Part 4 Evaluation of the Study of Learner Quality Development Model with the Cooperation Network Data Collection The results of the study showed that: 1.The results of the survey on the model of developing the quality of learners with the cooperative network are at a high level, and the approach has 4 components: 1)Administrative principles, 2)Driving mechanism, 3)Network management committee, 4)supervision, and education. 2.The results of the evaluation of the suitability and feasibility of the model and the manual at the highest level, 3.The results of the trial of 6 projects at the highest level, and the results of the assessment of the knowledge and understanding of the participants increased. 4.Results of Learner Quality Development: 4.1) Results: Success in using the model and satisfaction of learners with the highest level 4.2)Quality of graduates and learners: Quality of graduates according to the National Vocational Education Qualification Framework B.E.

2562 (2019) in all 4 aspects, the highest level, and the academic achievement of learners. Overall Average 87.45% 4.3)Teacher Development Results At the highest level 4.4)The results of the development of educational institutions are as follows: (1)The number of establishment networks has increased, (2)the awards received from the implementation of the model. (3)10 additional supports received from the Cooperation Network, and (4)more self-employed learners.

Keywords : format, cooperation network, quality of learners

1.บทนำ

วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูณ ปรีสุทโธ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ได้ดำเนินการในการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ มีการดำเนินการสร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือในสถานศึกษาระหว่างสถานประกอบการ หน่วยงานต่างอื่นๆ ที่มีส่วนร่วมผลักดันในการบริหารงานการศึกษา สนับสนุนกิจกรรม ช่วยส่งเสริมวิชาชีพในชุมชนและสังคม เพื่อรองรับตลาดแรงงานในชุมชน สอดคล้องกับสาขาภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมในท้องถิ่นที่ช่วยเป็นที่กำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ตามนโยบาย [1] และได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ด้านการอาชีวศึกษาของยูเนสโก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของการพัฒนากำลังคนตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ 2 กล่าวถึงการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายในการ

ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ หากแต่ด้านการจัดการอาชีวศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ การบริหารจัดการทางการศึกษาใน วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ พบว่า การบริหารจัดการศึกษายังขาดการส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ให้เกิดการมีส่วนร่วมที่หลากหลายจากตัวบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ เอกชน สังคม ขาดความร่วมมือ การประสานงานเชื่อมโยงหน่วยงาน ขาดการกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจน

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ กับชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีทักษะ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ [2] ซึ่งในปัจจุบันทางวิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ ยังไม่มีรูปแบบการบริหารงานด้วยระบบเครือข่ายความร่วมมือที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนครบทุกด้านเพื่อให้เป็นรูปธรรมที่เกิดจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้วิจัยได้จัดทำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ อันจะเป็นประโยชน์ในเชิงบริหาร เชิงวิชาการและเชิงวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและ

ภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมและพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ พัฒนาความร่วมมือในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ จะเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งด้านการผลิต และบริการของประเทศ [3] เพื่อสร้างความเข้มแข็งในองค์กรและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนและสถานประกอบการของวิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ และเป็นกรณีศึกษาในการจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ แก่สถานศึกษาอื่นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

2.วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

2.1วัตถุประสงค์

2.1.1ศึกษาสภาพและจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ

2.1.2สร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ

2.1.3ทดลองโดยใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ

2.1.4ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ

ตัวแปรต้น
รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 2 กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 3 คณะกรรมการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

ตัวแปรตาม
1. ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ 2. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้เรียน ตรงตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ทั้ง 4 ด้าน 3. ผลการพัฒนาครูผู้สอนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่าย 4. ผลการพัฒนาสถานศึกษาจากความร่วมมือในสถานประกอบการที่เพิ่มขึ้น 5. ผลสำเร็จเชิงรูปธรรมของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ภาพลักษณ์ และรางวัลเชิงประจักษ์

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนารูปแบบซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยระบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน และสถานประกอบการ

ของวิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ และจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทฺธ ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ 2) กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายความร่วมมือ 3) คณะกรรมการ

บริหารเครือข่ายความร่วมมือ และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงาน ดังรูปที่ 1

3.วิธีการดำเนินงาน

3.1วิจัย (Research: R1) ศึกษาสภาพและจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ

ในการหาแนวทางในแก้ไขเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก โดยมี 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1.1ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ

จัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ [2] ซึ่งในโครงสร้างและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการร่วมกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ [4] ในการจัดลักษณะที่เป็นระบบโครงสร้างของความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน หรืออาจเป็นไปในรูปของการรวมตัวแบบหลวม ๆ เฉพาะกิจตามความจำเป็นในลักษณะและกัน แล้วดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อทราบแนวกรอบ

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

- 1) กระบวนการดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
- 2) การกำหนดโครงสร้าง และบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายอย่างชัดเจน
- 3) การสร้างความเข้าใจ ความจำเป็นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
- 4) การสร้างแรงจูงใจให้กับเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาอาชีวศึกษา
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ถึงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 2 กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายความร่วมมือ

- 1) มีคณะกรรมการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
- 2) คณะกรรมการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือ
- 3) คณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา
- 4) มีการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ของเครือข่ายความร่วมมือ ที่ควรจะทำร่วมกัน
- 5) มีการประสานหน่วยงาน/เครือข่าย ที่เป็นแหล่งวิชาการและแหล่งทุน เพื่อให้การสนับสนุน

องค์ประกอบที่ 3 คณะกรรมการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

- 1) มีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการได้อย่างเหมาะสม และชัดเจน
- 2) ร่วมกำหนดนโยบาย การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษา และหน่วยงาน และสร้างแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ตรงตามคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาที่ครอบคลุม ทั้ง 4 ด้าน
- 3) ดำเนินการจัดการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษา เพื่อร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหา และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินงาน

- 1) มีแผนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างชัดเจน
- 2) มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
- 3) มีระบบกำกับติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือ
- 4) มีการสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- 5) มีการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ

รูปที่ 2 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูน ปรีสุทโธ

ความคิดเห็นในการพัฒนาผู้เรียน แนวราบ หรืออาจจะเป็นในลักษณะแนวตั้งก็ได้ อาทิ เครือข่ายความร่วมมือในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ระดับสถานศึกษา ระดับอำเภอ และระดับเครือข่ายอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อมองเห็นสภาพสังคมเกิดขึ้นในปัจจุบันในสอดคล้องในการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

3.1.2 ศึกษาสภาพรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา (รวมผู้วิจัย) และครูผู้สอน รวมจำนวน 79 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเมื่อเทียบการใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน [5] ซึ่งใช้รูปแบบในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากแบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ [6] วัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารสื่อสารปฏิสัมพันธ์ซึ่งกัน ช่วยเหลือกัน

3.1.3 ศึกษาแนวทางรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ โดยใช้วิธีการแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาด้วยเครือข่ายความร่วมมือ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง [7] ได้ให้คำนิยามถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดในปัจจุบัน สถานศึกษาจะมีคุณภาพได้จะต้องได้รับการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุตามมาตรฐานด้านผู้เรียน

3.2 พัฒนา (Development: D1) การสร้างจัดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ เพื่อสร้างแนวทางในการสร้างแบบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน โดยมี 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ โดยการสังเคราะห์ การนำแนวคิดเชิงระบบ ของเอกสารนิวัตินาคะเวช [8] มาศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝันมีองค์ประกอบ คือ มีส่วนปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และองค์ประกอบเสริม

3.2.2 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ บางครั้งจึงใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ [9]

3.2.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ Eisner [10] ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบาง เรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็น คุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในทั้งนี้การสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.2.4 จัดทำคู่มือและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.3 วิจัย (Research: R2) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ

3.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ ตามคู่มือการใช้รูปแบบดำเนินกิจกรรมภายใต้ 4 องค์ประกอบของรูปแบบ

3.3.2 ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบตามแผนกิจกรรมจำนวน 6 โครงการ ที่มีระยะเวลากำหนด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

3.4 พัฒนา (Development: D2) ประเมินผลการรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ การประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ ช่วยในการวิเคราะห์ ประเมินสภาพจากการดำเนินงานการทดลองใช้รูปแบบตามแผนกิจกรรมด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แบบประเมิน แบบรายงาน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

4. ผลการศึกษา

1) ผลการศึกษาสภาพและรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ พบว่า โดยภาพรวมรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือฯ อยู่ในระดับมาก

2) รูปแบบที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ (2) กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายความร่วมมือ (3) คณะกรรมการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ และ (4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ ดำเนินการตามโครงการจำนวน 6 โครงการ จะเห็นได้ว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนเข้าร่วมโครงการในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ภาพรวมเพิ่มขึ้น

4) ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ พบว่า (1) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ (1.1) ความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ อยู่ในระดับมากที่สุด (1.2) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ อยู่ในระดับมากที่สุด (2) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ (2.1) คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ตามกรอบคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.55 3) ด้านทักษะอยู่ในระดับมาก 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก (2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ

มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.45 3) ผลการพัฒนาครูผู้สอนจากการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.25 4) ผลการพัฒนาสถานศึกษาจากความร่วมมือกับชุมชน องค์กรต่าง ๆ ด้วยรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ ที่ส่งต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (4.1) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน สถานประกอบการที่เพิ่มขึ้นจำนวน 20 แห่ง หลังจากใช้รูปแบบ (4.2) รางวัลที่ได้รับ จากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยเครือข่ายความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ได้รับรางวัลเพิ่มขึ้น (4.3) ผลการหนุนเสริมที่ได้รับจากเครือข่ายความร่วมมือ หน่วยงานราชการ องค์กร สถานประกอบการและชุมชน ภาพรวมเพิ่มขึ้นจำนวน 10 รายการ (4.4) ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา มีงานทำและประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น

5. การอภิปราย

1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้จริงในระดับ มากที่สุด

2) ผลลัพธ์จากการทดลองใช้รูปแบบฯ การดำเนินโครงการนำร่อง 6 โครงการในสถานศึกษานำไปสู่การเพิ่มความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีคุณลักษณะตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ 4 ด้าน ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4) ผลต่อครูที่ได้รับการพัฒนาทั้งด้านแนวคิดและทักษะ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.25 ผลต่อสถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือเพิ่มขึ้น 20 แห่ง และได้รับรางวัลจากการดำเนินงานตามรูปแบบ

5) เสริมสร้างความร่วมมือเครือข่ายภายนอกภาคีรัฐ เอกชน และชุมชนสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง 10 รายการผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามีงานทำและประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

6. ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรขยายผลรูปแบบนี้ไปยังสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างทั่วถึงในระดับประเทศ
- 2) การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐควรมีนโยบายและงบประมาณสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องในระยะยาว
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเชิงเครือข่าย เพื่อสร้างความเข้าใจและขยายผลรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ควรมีการวิจัยเชิงลึกต่อยอดในด้านผลกระทบระยะยาว เช่น การติดตามผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินความยั่งยืนของรูปแบบ
- 5) ส่งเสริมให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of the Vocational Education Commission, "Vocational Education Development Plan, 2017-2036," Bangkok: Office of the Vocational Education Commission, 2017.
- [2] J. Mahawong, "The Development of an Administrative Model for Academic Cooperation Networks of Schools in Remote and Highland Areas," Ph.D. dissertation, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand, 2016.
- [3] Office of the Vocational Education Commission, "Vocational Certificate Curriculum, 2024," Bangkok: Office of the Vocational Education Commission, 2024.
- [4] S. Khwanmuk, "A Partnership Network Model to Enhance Reading Competence of Primary School Students in Sukhothai Province," Ed.D. dissertation, Educational Administration, Naresuan University, 2017.
- [5] L. Silanoi, "The Use of (Correct) Statistical Formulas for Determining Sample Size for Quantitative Research in the Humanities and Social Sciences," *Wawan Journal*, vol. 12, No. 2, pp. 50-61, Jul. 2017.
- [6] K. Theerangsu, "Guidelines for the Development of Cooperation Networks for Schools under the Secondary Educational Service Area Office 24 Kalasin," Master of Education thesis, Maha Sarakham College, 2020.
- [7] D. Chaiwong, "Guidelines for School Curriculum Administration Development Promoting Quality of Early Childhood Education of Thoed Thai Education Development Network under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3," *Journal of Education Academic Chiang Rai Rajabhat University*, vol. 4, No. 3, pp. 1-15, 2021.
- [8] N. Nakawetch, "The Development of an Administrative Model for Dream Schools," *Academic Journal of Eastern Asia University*, vol. 1, no. 2, pp. 214-223, Jul.-Dec. 2011.
- [9] B. Srisa-ard, "Learning Outcome Assessment Through Interviewing," *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, vol. 5, No. 1, pp. 104-106, Jul. 2018.
- [10] E. Eisner, "Educational Objectives: Help or Hindrance?" *American Journal of Education*, vol. 91, No. 4, pp. 549-560, 1983.